

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление

1.1. Теория и управление на образованието, област на висше образование 1. Педагогически науки, в Педагогически факултет на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски”

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на **професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието, област на висше образование 1. Педагогически науки**, в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски” (ШУ) е открита на заседание на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности на 19.12.2017 г. (Протокол № 24) по искане на висшето училище (вх. № 836/18.12.2017 г.). Експертната група в състав: проф. д-р Вяра Гюрова – СУ „Св. Климент Охридски” – ръководител; проф. д-р Ваня Георгиева – ЮЗУ „Неофит Рилски” – член на ЕГ; д-р Росица Георгиева – Регионално управление на Образованието - Русе – член на ЕГ и наблюдаващ процедурата член на ПК; проф. д-р Радослав Радев са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 17.05.2018 г. (Протокол № 09). Посещението на ЕГ в оценяваната институция е осъществено в периода 30.05.– 01.06.2018 г.

На заседание, проведено на 26.06.2018 г. (Протокол № 13), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

При предходната акредитация професионалното направление 1.1. Теория и управление на образованието, област на висше образование 1. Педагогически науки, Постоянната комисия по педагогически науки дава акредитация с оценка 9.13 и срок на валидност за 6 години до декември 2018 г. и определя капацитет от 60 студенти за ОКС „магистър“. При взетите решения ПК е дала 3 препоръки, които са изпълнени качествено и в рамките на определените от НАОА срокове.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Мисията, целите, задачите и цялостната дейност на професионалното направление са подчинени на институционалната стратегия за развитие на ВУ и Педагогически факултет (ПФ), както и на системата за осигуряване на качеството на образованието съобразно спецификата на действащата в това професионално направление магистърска програма. В Шуменския университет има Стратегия за развитие на институцията като цяло, Стратегия за развитие на Педагогически факултет и Стратегията за развитие на професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието чрез действащите магистърска и докторска програми.

Протоколите от КС и ФС свидетелстват за съобразяване с правилниците, инструкциите и процедурите за вътрешно осигуряване на качеството на образователния процес. В официалната WEB-страница и на страниците на катедрата са поместени квалификационната характеристика, учебния план, разписите и графичите за магистърската програма, което осигурява публично оповестяване на обществените дейности за поддържане на политиката за перманентно осигуряване на качеството.

Взаимовръзката между научните изследвания в областта на образованието и обучението се вижда от разработените учебни програми в магистърската програма, приложените списъци на литература, която е съобразена с актуални научни разработки в теорията на управление на образованието.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Управление на качеството на образованието“

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Перманентно, системно и по график, публикуван в сайта на ВУ, се провеждат обучения на академичния състав, съобразно промените в информационната и регулаторната среда на Системата за осигуряване на качеството. За отчетния период от 2012 година са извършени 6 редакции на Системата за наблюдение, оценяване, поддържане и управление на качеството на обучението и на академичния състав.

Няма документирани процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами, но има декларации от отделните преподаватели, че санкционират своевременно проявилите се в това студенти, съобразно принципите на етичния кодекс. Предотвратяването на плагиатство е перманентен ангажимент чрез използване на специализиран антиплагиатски софтуер, достъпен в Интернет пространството.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

При разработването и приемането на документацията по специалността се следват: Процедура за разработване и актуализиране на учебната документация; Инструкции по организацията на учебната дейност и др. Следят се статистическите данни за необходимостта от управленски кадри в сферата на образованието за страната и за региона, на базата, на което се определя и план-приема в направлението.

Към всяка учебна програма се изготвя Комплект за студента, съобразно Процедура за разработване и актуализиране на учебна документация и Инструкция за оформяне на комплект за студента. Учебният процес се организира според учебни разписи (графици на учебния процес), съгласно чл. 15 от Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ и Инструкция за изработване на разписи на учебните занятия, които са достъпни за студентите чрез информационни табла и сайта на университета.

Квалификационната характеристика определя знанията и уменията, които трябва да придобият студентите, завършващи програмата.

В университета има традиция за проучване мнението на различни потребители на магистърската програма. Степента на заинтересованост към професионалното направление се проследява ежегодно чрез анализ на резултатите от кандидат-студентската кампания. Проучва се мнението на завършващите студенти (относно удовлетвореността им от обучението), както и мнението на работодателите за уменията, получавани от студентите. За целта са разработени специални анкетни карти.

В учебния план делът на практическото обучение е малък. От 21 учебни дисциплини има само 1 тренинг за управленски умения, 1 изследователски практикум по психология на управлението и 1 избираем практикум. Не са предвидени и семинарни занятия (упражнения). Това ограничава формирането на уменията, заложен в квалификационната характеристика.

Оценката на резултатите от процеса на обучение по отделните дисциплини от учебния план и присъждането на кредити се осъществява в съответствие с Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ, изискванията на Системата за проверка и оценяване на знанията и уменията на студентите, Инструкция за оформяне на правила за провеждане на писмен/устен семестриален изпит и Инструкцията за провеждане на държавни изпити.

Първоначално магистърската програма се разработва и реализира в рамките на Българо-холандския проект „Трансформация на управлението на образованието в Р България“ и до 2006 г. следва рамковия учебен план, разработен от междууниверситетския преподавателски екип на петте университета, участници в проекта, който е адаптиран вариант на учебния план на магистърската програма на Холандското училище по образователен мениджмънт към Амстердамския университет.

Сегашният вариант на учебния план следва традициите и съдържанието на рамковия учебен план и е сходен с учебните планове на предлаганите магистърски програми по образователен мениджмънт в СУ „Св. Климент Охридски“, ПУ „Паисий Хилендарски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“ и ВТУ „Св. св. Кирил и Методий. Допълнително са проучени магистърски програми в тази област, предлагани в Академията за лидерство на NSO-CNA, Амстердам, Холандия, Висше училище по мениджмънт, Мюнхен, Германия, както и програми в университети, с които Шуменския университет има сключени договори по програма „Еразъм+“, КД1: Университета в Тарту (Естония), Университета в Кордоба (Испания) Университет „Казимир Велики“, Битгош (Полша), Сакарйски университет – Сакарйя (Турция).

Наблюдението (контролът), анализът, оценяването и утвърждаването на всяка учебна програма и на учебната документация се извършват според процедурите за контрол на качеството, представени в Система за наблюдение, оценяване, поддържане и управление на качеството на обучението и на академичния състав, Наръчник по качеството на образованието, Политика по качеството на Шуменския университет и др.

По всички учебни дисциплини са осигурени учебни програми. Те са актуализирани в резултат от обновяването на вътрешната нормативна уредба и на учебната документация на университета през 2012 г., след което ежегодно се правят промени при необходимост.

Разработването и актуализирането на учебната документация е основна част от системата за контрол на качеството на обучението. Проблемите на качеството на учебната документация и на обучението се разглеждат на заседания на Катедра Педагогика и управление на образованието и Факултетния съвет. Те са обект и на общите университетски одити и техните отчети.

Контролът върху качеството на обучението се реализира и чрез анкетирането на студентите по време на обучението и при завършването на обучението им. За целта се използват стандартни (за университета) анкетни карти.

На всички етапи от създаването, реализирането и обновяването на учебните програми и учебния план целенасочено се търси мнението на студентите (на входа, по време на обучението и на изхода – след края - на обучението им), както и мнението на работодателите, наред с мнението на експерти (длъжностни лица) от университета (ректор, помощник-ректор, началник на учебен отдел).

Работодатели се канят да участват в заседанията на катедра Педагогика и управление на образованието, при обсъждане на въпроси по качеството на обучението и учебните програми в направление 1.1. Съгласно чл. 69 (1) от Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ в държавната изпитна комисия могат да се включат (и се включват) външни за университета хабилитирани лица, както и представители на работодателите в образованието.

Разработени са структурни модели на учебен план, длъжностна характеристика, учебни програми, по които е утвърдена и документацията на магистърската програма „Управление на образованието“.

В учебния план доминират задължителните дисциплини и лекционните занятия. Съотношението между часовете е както следва: 87,50% лекции, 12,50% практически занятия; 76.19% задължителни дисциплини, 19.05% избираеми дисциплини и 4.76% факултативни дисциплини. Това означава, че се подготвят специалисти предимно на ниво теория, макар по време на лекциите да се решават различни казуси.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Обучението на студентите се провежда съгласно образователната мисия, цели и задачи на университета, факултета и професионалното направление. То отговаря на ниво 7 от Европейската и Националната квалификационни рамки. Основава се на съответната учебна документация. Сред приоритетите на Стратегията за развитие на университета е и поставяне на студента в центъра на образователната политика като активна страна. В контекста на този приоритет са дейностите, насочени към улесняване и подпомагане на студентите в учебната им работа, сред които е изготвяне на разписание на занятията, както и Комплект за студента по всяка дисциплина.

Квалификационната характеристика отразява компетентностите, които трябва да придобият завършващите магистърската програма студенти и възможностите за тяхната реализация на пазара на труда. Мнението на студентите се търси целенасочено.

Преподавателите стимулират творческата активност на студентите и чрез текущ контрол, възлагане на творчески задачи (за индивидуално и екипно изпълнение), използване рефлексия, консултиране и др. При формирането на крайната оценка по дисциплината преподавателят допълнително поощрява активно участващите студенти.

Практическият компонент на обучението по всяка задължителна и избираема учебна дисциплина е изпълнението на самостоятелна работа от всеки студент: портфолио, курсови задачи (курсони работи), свързани с работа с нормативните документи, изготвяне на проект, казус, симулация, анализи. Те се оценяват по предварително определени критерии. Основните методи, които се използват в учебния процес по дадена дисциплина, с цел мотивиране на студентите за активно участие, се описват от преподавателя в анотацията към дисциплината. Тази информация не присъства във всички учебни програми.

Интересът към магистърската програма се отразява в броя на кандидатстващите и записалите се и дипломиралите се през годините студенти. Интересът към програмата целенасочено се проучва и чрез университетската Система за наблюдаване, оценяване, поддържане и управление на качеството на обучението. Сред индикаторите за оценка са: нивото на заетост на завършилите и нивото на удовлетвореност на работодателите от професионалната компетентност и адаптивност на специалистите. Използват се анкетни карти и Бланка за обратна връзка с дипломирани студенти, чрез която се получава първоначалната информация за реализацията на завършилите студенти до 6 месеца след семестриалното завършване на образованието им. Проучванията показват умерен, но постоянен интерес към професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието. Постиженията на студентите се оценяват чрез текущо и финално оценяване, описано в анотациите на учебните програми и в Комплекта за студентите по всяка учебна дисциплина. Текущото оценяване се базира на самостоятелни работи на студентите.

Използват се различни форми за обратна връзка. Сред тях са срещи със студенти за проучване на мнението им относно изучаваните дисциплини, методите на преподаване, критериите за оценяване на знанията, студентските практики и други въпроси. Мнението на студентите се обсъжда на Катедрен съвет и, при необходимост, се набелязват съответни действия. Обратна връзка от студентите относно знанията им и мнението им по различни учебни въпроси се получава чрез използваните от преподавателите методи за съвместна (интерактивна) работа като: делегиране на задачи; дискуссионни методи; ситуационни методи и др., както и в рамките на инструктажи и консултации по време на обучението и в приемното време на преподавателите.

През периода 2012-2017 г. в комисии за държавни изпити на магистри са участвали 2 специалисти от практиката – представители на общината.

Ефективността и качеството на обучението на студентите в направление 1.1. е осигурено чрез внедрената в университета и факултета Система за наблюдение, оценяване, поддържане и управление на качеството на обучението и на академичния състав. Осигуряването и контрола върху качеството и ефективността на образователния процес предвиждат участието и отчитане на различни мнения – в случая на авторитетни специалисти, потребители на кадри, които вече се обучават или ще се обучават в професионалното направление. Според установената в Университета процедура, проектите за учебен план се представят за мнение и препоръки на потенциални потребители на кадри. Допълнително се провежда анкетиране на студенти, на реалните потребители на кадри и на преподаватели. За целта са разработени варианти на анкетни карти.

Всеки семестър се провеждат срещи със студентите за обсъждане на проблеми, свързани с управлението на учебния процес и на качеството на образованието. Студентите могат да изразяват своето мнение и чрез груповите отговорници и своите представители в Студентския съвет и във Факултетния съвет.

Редовно се атестират преподавателите. За целта във факултета има Атестационна комисия и отговорник по качеството към всяка катедра. Резултатите от анкетирането на студентите се докладват на катедрен съвет и се вземат предвид при оценката от атестацията на преподавателя. Ежегодно се осъществява допълнително анкетиране на преподавателите. Резултатите се включват в годишния отчет на програмата по качеството на катедрата и се обсъждат на Катедрено заседание.

Процедурата за работа с постъпили жалби на студентите е регламентирана в Правилника за устройството и дейността на Етичната комисия на университета. На факултетско ниво комисията по жалбите се ръководи от Заместник-декан. В периода 2012-2018 г. няма постъпили и разглеждани жалби на студенти от професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователно-то им и прозрачно прилагане“

Съществува общоуниверситетска политика и процедура за привличане на студенти за магистърската програма „Управление на образованието“. Информация за университета и програмата е качена на сайта на университета. Ежегодно се изготвят и разпространяват информационни пакети, съдържащи: обща информация за Шуменския университет и неговите основни звена (в т.ч. за Педагогическия факултет), както и информация за всяка отделна специалност. Политиките за достъп, процедурите и критериите за прием са отразени в Правилник за прием на студенти и кандидатстудентски справочник, които се актуализират всяка година. Ежегодно се провеждат и Дни на отворените врати на Педагогическия факултет.

Магистърската програмата има курсов ръководител (преподавател) и курсов отговорник (студент). Те са посредниците между студентите, студентската канцелария, Центъра за кариерно развитие и Катедра Педагогика и управление на образованието.

Редът и организацията на процедурата по признаване на висше образование (в съответствие с придобитата образователно-квалификационна степен) се регламентира от Правилник за признаване на висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Разработени са процедури за преместване на студенти от един университет в друг, от един факултет или една специалност – в други (в рамките на един университет), както и мерки за гарантиране на всички видове мобилност, в т. ч. допълнителна финансова подкрепа на студентите по програма „Еразъм+”. Шуменският университет има договори с четири университета (в Испания, Полша, Естония, Турция), които могат да приемат студенти, в т. ч. магистри от специалност „Управление на образованието“, с цел обучение. Има възможности и за други мобилности в чуждестранни университети от Европейския съюз и Турция. Информацията за възможностите за студентска мобилност, в т. ч. по „Еразъм+“ са отразени на сайта на университета. През периода 2012-2017 г. няма студенти от магистърската програма, реализирали международен студентски обмен.

Участието на студенти в научноизследователски проекти се планира ежегодно в Годишния план за НИХТД на катедрите През периода 2013 – 2017 г. в 5 научноизследователски проекта са включени 16 студенти от Професионално направление 1.1.

През 2017 г. петима студенти от втори курс на магистърската програма са участвали в научен педагогически семинар в Националния университет по изкуства, Букурещ, а 9 студенти са автори на статии с тематика по управление на образованието в Сборник на научни трудове на студенти и докторанти.

Дипломата за завършено обучение в магистърската програма съдържа всички реквизити, които се изискват от Наредба № 7 за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища. Към нея може да се добави и Европейското дипломно приложение на английски език.

В ШУ е създадена система за регистриране на реализацията на завършилите студенти. Данните се събират на две нива: на ниво Университет и на ниво основни структурни звена – Факултети и Кatedри. На университетско ниво работи Център за кариерно развитие. От 2010 г. дипломираните се през съответната учебна година студенти попълват Бланки за обратна връзка с дипломирани студенти. Получената информация, обработена по факултети, е качена на сайта на ЦКР в раздел „Връзка с дипломирани студенти”.

Ръководството на Педагогическия факултет и Катедра Педагогика и управление на образованието, събират информация за реализацията на завършилите специалност „Управление на образованието” главно чрез: Бюрата по труда и агенциите по заетостта; анкети; лични контакти, кореспонденция с тях и с ръководствата на фирмите, където работят и др. На ниво кatedри събирането на информация за реализация на студентите се осъществява от отговорниците по качеството и от курсовите ръководители.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Катедра Педагогика и управление на образованието разполага с необходимия хабилитиран научен състав за провеждане на обучение на магистри по управление на образованието. Обучението на студентите в магистърската програма се осигурява от 10-те преподаватели от катедрата. От тях 8 са на първи (основен) трудов договор и 2 – на втори трудов договор. През отчетния период 7 от тях (сега – 6) са професори, 1 е доцент и 2 - асистенти. Двама от професорите са хабилитирани по научна специалност 1.1. Теория и управление на образованието, 1 – по Психология и всички останали – по Педагогика.

Всички задължителни и избираеми дисциплини се водят от хабилитираните преподаватели. Средната им възраст е 56,71 години.

В Шуменския университет има действаща система за атестиране на академичния състав, както и за стимулиране на кариерното развитие на преподавателите. В съответствие с нормативната база, хабилитираните преподаватели се атестират на всеки 5 години, а нехабилитираните – на 3. През периода 2013-2018 г. са атестирани 6 преподаватели от направление 1.1. с положителна оценка.

Кариерното развитие на преподавателите се мотивира и чрез по-високо трудово възнаграждение. През наблюдавания период 7 от общо 10 преподаватели, т.е. 70% от

преподавателите, са израснали в научната йерархия. Проведени са 3 конкурса за главен асистент, 1 за доцент и 3 - за професор. Защитени са и 2 дисертации за научната и образователна степен "доктор".

Университетският Център за международно сътрудничество предоставя на преподавателите добри възможности за творчески командировки и специализации в чужбина, по програмите Еразъм и СЕЕРУС, последвани от Еразъм+. През отчетния период двама преподаватели от магистърската програма „Управление на образованието“ са осъществили мобилност по Еразъм+ (Ключова дейност 1) в Университета на Фафе – IESF (Португалия), Университета на Кордоба (Испания) и Университета в Тарту (Естония). Гост-преподаватели в катедрата са били общо 19 преподаватели от партньорски университети в Полша, Испания и Литва. Двама преподаватели са осъществили и обучение на Еразъм-студенти от европейски страни.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската дейност е основна цел в стратегията за развитие на университета. Тя е регламентирана във вътрешноуниверситетските нормативни документи и стимулирана, в т.ч. финансово.

Преподавателският състав в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието има разгърната научноизследователска дейност, изразяваща се в работа по национални и университетски научни проекти, научни публикации, участие в научни форуми, организация на научни прояви, издателска дейност и др. През периода 2013-2018 г преподавателите участват в 64 проекта (11 международни, 37 национални, 16 университетски), от които 28 по 1.1. В съответствие с решение на Академическия съвет в индивидуалния план на всеки преподавател за всяка учебна година се планира поне 1 участие в научен проект и поне 1 публикация.

Научноизследователската активност на преподавателите се активира на базата на критерии и точкова система за допълнително материално стимулиране. Резултатите от научноизследователската дейност на преподавателите, осигуряващи обучението в професионалното направление са обвързани с кариерното им развитие. Публикационната активност се стимулира и чрез създадения Фонд „Подкрепа за издаване на публикации в издания с импакт фактор (IF) и импакт ранг (SJR)“.

Важен елемент от научната дейност на преподавателите е ръководството на докторанти. През периода 2013-2015 в катедра Педагогика и управление на образованието 7 преподаватели имат докторанти, от тях 4 имат 9 докторанти по направление 1.1. (2 в редовна форма на докторантура и 2 в задочна), двама от докторантите са защитили дисертация. Един е отчислен с право на защита. Срокът на завършване на докторантурата на останалите е в периода 2019-2022 г.

За периода 2013-2018 г. преподавателите от катедрата имат 347 публикации: 14 монографии (от тях 3 от област 1.1. „Управление на образованието“), 105 статии (85 на български език и 20 – на други езици; от тях – 28 по 1.1.), 4 студии (от които 2 на английски език), 206 отпечатани в сборници доклади от конференции (13 на чужди езици и 193 – на български; от тях – 58 по 1.1.), 32 учебника, от тях – 9 учебника в област 1.1.). По-голямата част от статиите са отпечатани в реферирани издания. Девет публикации са в научни издания с импакт фактор и импакт ранг. През последните 5 години публикации на преподавателите от Катедра Педагогика и управление на образованието са цитирани в реферирани научни списания и сборници, като на 1 преподавател цитиранията са средно 14,78.

В помощ на научната и изследователска работа на преподавателите университетът е осигурил електронен достъп до 7 различни информационни платформи с възможност за ползване на пълнотекстови бази данни: ProQuest, SCOPUS, Scindirect, Engineering Village, Embase, Ebsco, както и най-новата ISI Web of Knowledge, която предоставя реферативна научна литература и информация за цитирания на публикации във всички области на природните, приложните, обществените, хуманитарните науки и изкуство.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

Работната среда е в съответствие с изискванията на нормативните документи. Разпределението на залите за семинарни упражнения и практически занятия във факултета е съобразено с броя на студентите и със спецификата на обучението. Аудиторната площ за учебна заетост в кв. м на 1 студент е: 1.4 – 1.5 кв. м площ на 1 студент за лекционните зали и 2.0 кв. м площ на 1 студент за лабораториите. Налични са 26 лекционни зали и зали за семинарни занятия, 3 видео

зали, 1 компютърна зала с 16 работни места, зала за свободен достъп до Internet-условия за работа и седмична натовареност, които са достатъчни за водене на нормален учебен процес със студенти от направление 1.1.

Факултетът разполага със зала за свободен достъп до Internet и 2 компютърни лаборатории (обща площ от 356 кв. м. и 105 работни места). Те се ползват и от студентите и докторантите към Професионално направление 1.1. Има публично известни и действащи правила за достъп до ИКТ. Всеки преподавател и студент има достъп до безжичен Интернет на територията на всички учебни корпуси на Шуменския университет, както и в пространствата около тях. Осигурен е достъп до TeacherReferenceCenter, както и специализиран софтуер за: индексирание и организиране на колекции от статии в PDF-формат; съставяне на библиография в изисквания за цитиране формат; четене, аотиране и водене на бележки; импортиране и организация на документи; споделяне на научна информация и проекти в уеб-среда; откриване на статии, учени и научни групи и достъп чрез мобилни устройства. Има осигурено финансиране за закупуване на технически средства.

Библиотеката притежава 15628 брой тома от областта на педагогиката. От тях 73 са специализирана литература по управление на образованието, някои от които вече са библиографска рядкост. В отчетния 5-годишен период са закупени 662 книги и 117 броя периодика. Библиотеката вече трета година е асоцииран член на Националната академична библиотечно-информационна система, което осигурява безотказен достъп до всякакви литературни източници, в т.ч. по професионалното направление. Комплектуването на фондовете се извършва чрез покупки, дарения и книгообмен. Библиотечният съвет оформя предложенията за попълване на фонда на Университетската библиотека, а Академическият съвет утвърждава решенията и гласува средства, съобразени с възможностите на бюджета на Университета. През отчетния период няма отказано предложение за закупуване на литература по Професионално направление 1.1.

Налице е действаща самостоятелна сканираща станция E-ScanAgate, която позволява предоставянето на литература на студенти, докторанти и преподаватели в електронен вариант. Има условия за сканиране на основни библиотечни единици в направлението, които с помощта на JAWS for Windows и SpeechLab 2.0. могат да бъдат превърнати от текстови в звуков файл и да бъдат ползвани от незрящи и слабо виждащи потребители. Липсва акредитиран център за дистанционно обучение, но студентите от професионалното направление са осигурени с дигитализирани основни, фундаментални учебници, монографии и учебни помагала по дисциплини, за които не достигат съответните библиотечни единици или които не са преиздавани. Освен това съществува платформа на Центъра за електронно обучение, на която преподавателите качват учебни информационни ресурси. На сайта <http://cdo.shu.bg> са качени 7 модула за електронно обучение по 1.1.

Административните услуги за студенти и преподаватели са достъпни както онлайн, така и в реално време, посредством Вътрешна информационна система за административно обслужване. Тя включва подсистемите: „Кандидатстудентска кампания“, „Студенти“, „Учебни планове“, „Студентски такси“, „Студентски стипендии и настаняване на общежитие“, „Преподаватели“, „Потоци, курсове, групи“ и „Индивидуални планове и извлечения“. Перманентно се увеличава броят на комуникационните канали, един от които са регламентираният часове за консултации с всеки преподавател.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

Има разработен инструментариумът за набиране на данни за обучението на студенти (Наръчника по качеството образованието, раздел 5. Изисквания към управлението на качеството на обучението и раздел б), инструментариум за оценяване и поддържане на качеството на образованието, както и методика за провеждане на емпирични социологически изследвания по качеството на образованието и академическия състав в ШУ.

Използваните методи за събиране на информация за реализацията на завършили студенти и докторанти са преди всичко социологически: анкетиране на студенти и на работодатели. Профилът на студентската популация се определя чрез анкета за новоприети студенти, която се провежда през м. ноември (всяка учебна година). Поддържа се база с лични данни за обучаваните студенти, която показва, че основна част от студентите в направление 1.1. са от Североизточна България. Има създадена асоциация на завършилите студенти (алумни), в т.ч. и студенти от направление 1.1. Реализацията по специалността на завършилите направлението е на добро ниво, което до голяма степен се дължи на факта, че обучението е в задочна форма и повечето магистри вече работят.

Има добре развита, непрекъснато обновяваща се информационна система с база от данни относно общата рамка на обучението и съдържанието на сродни образователно-квалификационни степени във водещи висши училища. Тя се използва и за сравнителни анализи по програми, предлагани в други висши училища по управление на образованието. Отражават се и резултатите от собствената работа в направлението. На национално равнище сравнението се прави най-вече с обучението в Пловдивския и Великотърновски университети. Резултатите от анализите се отчитат при разработване на нови и актуализиране на действащи учебни планове и програми.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

На WEB-страницата на университета се публикува актуална информация за дейностите, свързани с обучението по професионалното направление.

В Политиката по качеството на ШУ (<http://shu.bg/za-nas/quality>) се определят нивото и начините на информиране на студентите, докторантите, преподавателите и служителите и обществеността за дейността на Университета, както и взаимодействието на университета и на неговите основни структурни звена с потребителите на кадри (фирми, образователни, научни и културни институции, държавната администрация, органите на местното управление, структури на гражданското общество и др.) и други образователни институции със сходен профил в страната и чужбина.

На сайта на ШУ се поддържа актуална и пълна информация за приема на студенти в отделните ОКС „бакалавър“ и „магистър“, документите и учебната документация на професионалното направление (учебен план, квалификационна характеристика, разпис на учебните занятия, графици за изпити, комплект за студента и други); организацията на учебния процес за всяка учебна година. На личните страници на преподавателите са публикувани допълнителни учебни ресурси. На сайта се съдържа информация за стипендии, здравно осигуряване, общежития, за научни форуми, научноизследователски и образователни проекти, научни списания и др. дейности. Професионалното направление се популяризира по време на кандидатстудентската кампания чрез организиране на срещи с потребители.

Педагогическият факултет публикува сборник с научни трудове на студенти и докторанти. На сайта на ШУ се публикува актуална информация за студентите от професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието, както и за обществеността. Тя очертава „жизнения“ цикъл на студентите. Ежегодно се издава Кандидатстудентски справочник. Функционира Център за кандидатстудентска подготовка и информация. Чрез раздел „Студенти“ на сайта, след идентификация, студентите имат достъп до информация, свързана с обучението. Публикуват се списъци на завършилите студенти, чиито дипломи са изготвени и могат да бъдат получени.

Създадена е система за проследяване на развитието на студентите по време на обучението им, контролът по която се осъществява от курсовите ръководители.

Реализацията на завършилите студенти се проследява от Центъра за кариерно развитие на ШУ. Раздел „Администрация“ на сайта на ШУ има линк към Центъра. Той води до информация за свободни стажантски позиции, програми за обучение, секторна програма Еразъм, обяви за работа, услуги за студенти, услуги за работодатели и пр.

Всяка година се провежда Ден на отворените врати, чрез който се популяризира дейността на университета и факултета сред потенциалните кандидат-студенти, техните родители, учители, а също и потребители на образователните услуги, предлагани от университета.

Университетското издателство „Епископ Константин Преславски“ публикува научни трудове, монографии, учебни пособия, автореферати и др., в т.ч. на преподавателите от професионалното направление, които и чрез публични лекции могат да популяризират своята научно-изследователската дейност.

Преподавателите участват в конференции, конгреси и други научни форуми и могат да публикуват научните си трудове в Годишника на Шуменския университет – Педагогически факултет и в тематични сборници и периодични издания на университета.

Процедурите за реализиране на законовото право за мобилност на студентите са уредени от Закона за висшето образование и Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ. Възможностите за осъществяване на мобилност на студенти и преподаватели се оповестяват на страницата на университета или чрез плакати и съобщения, поставени на информационните табла на определени за целта места, както и чрез организиране на информационни срещи с преподаватели и студенти.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

Цялостната организация на учебния процес в ШУ, на учебната документация, документооборота, експертната, финансовата, информационната осигуреност на учебния процес са предмет на наблюдение в рамките на извършващи се всеки семестър институционални одити. По-конкретно (освен чрез одитите) се наблюдава:

- Актуалността на учебните програми и потребностите от промяна. Активната позиция на студентите в процеса на професионалната им подготовка.
- Постиженията на студентите в хода на професионалната им подготовка.
- Качеството на преподаване, съотнесено към съвременните изисквания за оличностяване на образователния процес.
- Организацията и възможностите за динамична промяна на образователната среда.
- Мнението на студентите за качеството на получените знания, съдържанието на учебния план, учебните програми, методите на преподаване.

За целта има утвърдени процедури и традиции за проучване на студентското мнение – на входа, по време на обучението и на изхода от обучението по програмата. Проучванията се провеждат от комисии по качеството на факултетско и на университетско ниво, атестационните комисии и ръководствата на факултетите и катедрите. Техните правомощия са разписани във вътрешноуниверситетската нормативна база.

Мониторингът на успеваемостта на студентите е част от отговорността на курсовия ръководител на магистърската програма и преподавателите, участващи в обучението. На факултетско ниво успеваемостта се контролира от заместник-декан по учебната работа. Въз основа на текущи анализи на процеса на овладяване на учебния материал са въведени междинни проверки на знанията на студентите и текущ контрол. Факт е, че студентите от тази магистърска програма показват трайно висок успех през годините. В периода 2013-2017 г. успехът от семестриалните изпити варира от 5,70 до 5,86, а от държавните – от 4,00 до 5,25.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

През 2017 г., в съответствие с предвидената процедура за следакредитационно наблюдение и контрол, професионалното направление е преминало успешно през процедура за САНК – Решение на АС на НАОА (Протокол № 10/ 20.04.2017 г.). При вътрешните одити се прави преглед за изпълнение на препоръките от Постоянните комисии на НАОА от програмните акредитации на професионалното направление, на подготовката на документацията за програмна акредитация, както и на изпълнението на препоръките по САНК. Деканското ръководство се запознава с резултатите от проверките и набелязва мерки за изпълнение на препоръките.

Преподавателите в направлението отчитат спецификата на конкурентната среда, създадена най-вече от четирите други университета в страната, където се реализира такава магистърска програма, и се съобразяват с нея при планирането и осъществяване на обучението. Има данни за добро класиране в рейтинговата система по показателите: ексклузивност на преподавателския състав, съотношение на докторанти към студент, библиотечен фонд на студент.

За участие в различни изпитни комисии обикновено се канят хабилитирани преподаватели от Великотърновския и Русенски университети. За държавни изпити, макар и рядко, също се канят потребители, които, съобразно правилниците на ШУ, не участват в оформянето на оценките на студентите. Обратна информация на потребителите за постиженията на студентите се осигурява чрез други форми, най-вече чрез Центъра за кариерно развитие. В случаите когато семестриалните изпити се провеждат като публична защита на проект има практика да присъстват специалисти от практиката и най-често ментори по приоритетно практически дисциплини.

Вътрешното и външно оценяване на качеството води до неговото осигуряване и усъвършенстване. Съобразно предприетите и осъществени мерки за изпълнение на препоръките на комисии на НАОА са усъвършенствани всички учебни програми за по-пълното им синхронизиране с философията и структурата на учебния план, активизирани и разнообразени са формите на научни изяви на студентите и възможностите за студентска мобилност във и извън страната, разширени са възможностите за използването на информационни технологии в обучението на студентите.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **16.07.2018 г.** (Протокол № 15), членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието, област на висше образование 1. Педагогически науки, в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски” на основание обща оценка: 9,26 (девет цяло и двадесет и шест стотни) за:

ОКС „магистър“ по:

- **„Управление на образованието“** – редовна и задочна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски” както следва:

за ОКС „магистър“ – 60 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 60 студенти.

Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности формулира следните **препоръки:**

1. В учебния план да се увеличи дялът на практическото обучение и на упражненията. Срок: 2019 г.

2. Да се засили студентската мобилност съобразно сключените договори. Срок: 2019-2024 г.

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Председател на ПКПНСД:

(проф. д-р Емилия Василева)

Приложения:**Таблица 1.** Брой обучавани студенти в ПН

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
ОКС „магистър“						
3.1. Редовно обучение						
3.2. Задочно обучение	33	34	40	27	30	39
3.3. Дистанционно обучение						
Общо:	36	34	40	27	30	39

Таблица 1а. Брой на завършилите студенти в ПН

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
ОКС „магистър“						
3.1. Редовно обучение						
3.2. Задочно обучение	18	15	19	21	14	9
3.3. Дистанционно обучение						
Общо:	18	15	19	21	14	9

Забележка: Учебната 2017/2018 г. предстои да завърши с юлската дипломна сесия

Таблица 2. Брой преподаватели на първи ТД, осигуряващи обучението в ОКС „магистър“

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Преподаватели на ПОТД						
Хабилитирани, в т.ч.:	6	6	6	5	5	5
- Професор	1	1	2	3	4	4
- Доцент	5	5	4	2	1	1
Нехабилитирани, в т.ч.:	0	0	0	0	0	0
- гл. асистент/от тях д-р						
- асистент						